

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการพัฒนาสถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นที่มีอายุมากกว่า 100 ปี ในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ยั่งยืนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย จากการลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลมีผลสรุปได้เป็น 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 พัฒนาสถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นในประเทศเพื่องานอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ส่วนที่ 2 วิจัยและวิเคราะห์สถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นในเชิงอนุรักษ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ส่วนที่ 3 รวบรวมชนิดรูปแบบสถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นและพัฒนาต้นแบบที่ยั่งยืนของตลาดพื้นถิ่นที่เหมาะสมกับชุมชนพื้นถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ส่วนที่ 4 จัดทำฐานข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์สถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ส่วนที่ 5 ส่งเสริมการผลิตผลิตภัณฑ์พื้นถิ่นเพื่อการค้าทั้งในและส่งออกต่างประเทศของตลาดพื้นถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ส่วนที่ 1 พัฒนาสถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นในประเทศเพื่องานอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

จากการลงพื้นที่สำรวจศิลปสถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่าตลาดที่มีความเหมาะสมในการพัฒนาเพื่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีทั้งหมด 9 แห่ง คือ

1. ตลาดปากช่อง ถนนเทศบาล 5 และ ถนนเทศบาล 17 อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา เทศบาลเมืองปากช่อง
2. ตลาดสีคิ้ว ถนนสีคิ้ว อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา เทศบาลเมืองสีคิ้ว
3. ตลาดหน้าประตูชุมพล อ.เมือง จ.นครราชสีมา เทศบาลเมืองนครราชสีมา
4. ตลาดโชคชัย อ.โชคชัย จ.นครราชสีมา เทศบาลตำบลโชคชัย
5. ตลาดนางรอง ถนนประชาสันติสุข อ.นางรอง จ.บุรีรัมย์ เทศบาลเมืองนางรอง
6. ตลาดศิขรภูมิ ถนนเทพนิมิตและถนนเสรีชัย อ.ศิขรภูมิ จ.สุรินทร์ เทศบาลตำบลระแงง
7. ตลาดสำโรงทาบ ถนนบำรุงพัฒนา อ.สำโรงทาบ จ.สุรินทร์เทศบาลสำโรงทาบ
8. ตลาดเชียงคาน ถนนชายโขง อ.เชียงคาน จ.เลย เทศบาลตำบลเชียงคาน
9. ตลาดชุมชนหน้าประตูโขง ชุมชนหน้าประตูโขง อ.ธาตุพนม จ.นครพนม เทศบาลตำบลธาตุพนม

10. ตลาดวัดพระธาตุเชิงชุม ชุมชนวัดพระธาตุเชิงชุม อ.เมือง จ.สกลนคร
เทศบาลเมืองสกลนคร

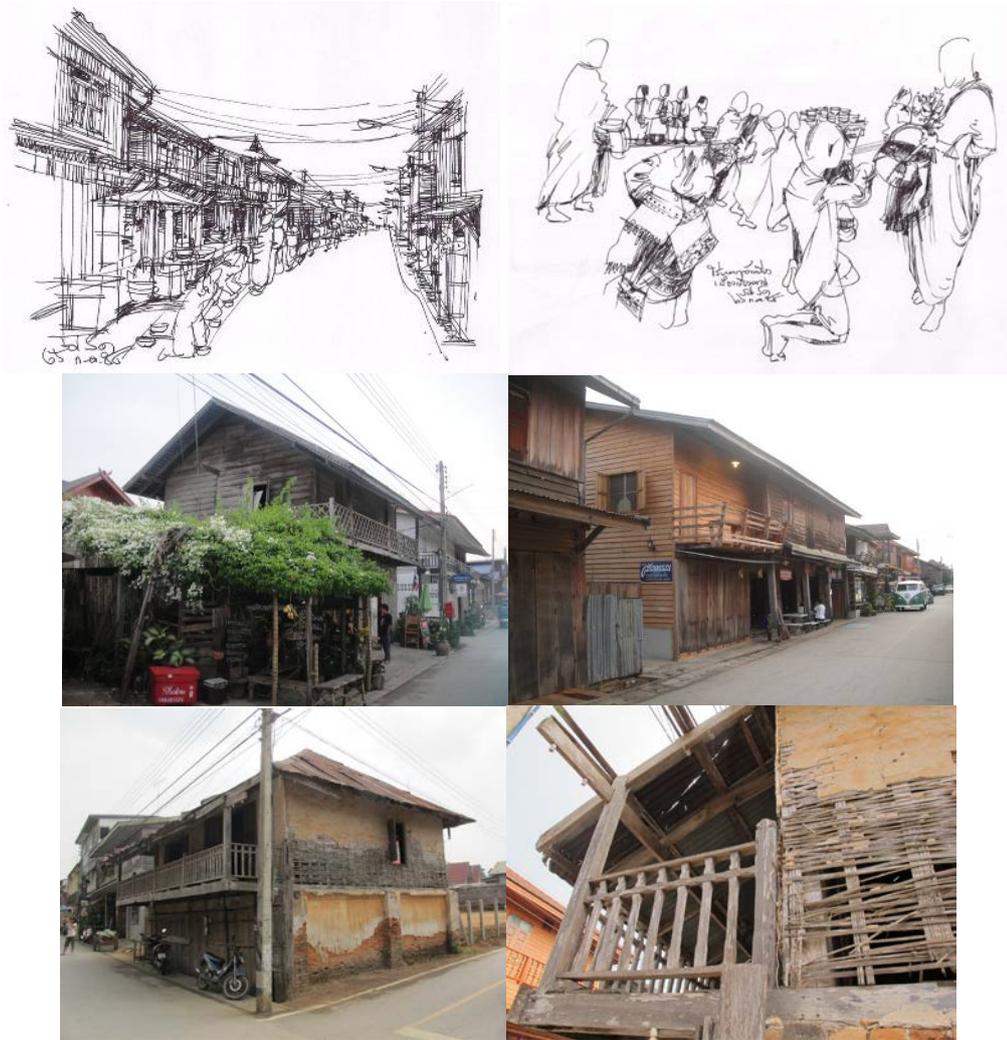
ส่วนที่ 2 วิจัยและวิเคราะห์สถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นในเชิงอนุรักษ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ตลาดพื้นถิ่นในตะวันออกเฉียงเหนือเกิดขึ้นด้วยกัน 3 ลักษณะ คือ 1) เกิดจากชุมชนเมืองเก่าอย่างเช่นตลาดเมืองเชียงคาน ตลาดย่าโม 2) เกิดจากศาสนสถานสำคัญขนาดใหญ่คือพระธาตุ ดังเช่น ตลาดชุมชนหน้าซุ้มประตูโขงพระธาตุพนม 3) เกิดจากการพัฒนาทางคมนาคมอย่างทางรถไฟ และที่อยู่อาศัยในสมัยรัชกาลที่ 5 เช่น ตลาดปากช่อง ตลาดศิขรมุมิ ตลาดสำโรงทาบ

ส่วนที่ 3 รวบรวมชนิดรูปแบบสถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นและพัฒนาต้นแบบที่ยั่งยืนของตลาดพื้นถิ่นที่เหมาะสมกับชุมชนพื้นถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ลักษณะของตลาดทั้ง 3 ลักษณะนี้จะเป็นโรงเรือนที่ถูกสร้างขึ้นเป็น 4 แบบคือ 1)รูปแบบโครงสร้างไม้ ชั้นเดียว 2) รูปแบบโครงสร้างไม้ 2 ชั้น 3) รูปแบบโครงสร้างไม้มีผนังกันไฟก่ออิฐฉาบปูน และ 4) โครงสร้างครึ่งตึกครึ่งไม้ผนังฉาบด้วยดินเหนียวหรือปูน ทั้ง 4 รูปแบบจะสร้างเป็นเรือนแถวติดต่อกันอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 3 ห้อง 5 ห้อง 7 ห้อง หรือ 9 ห้อง เป็นอาคารโรงเรือนที่เป็นเรือนแถวพาณิชย์พักอาศัย 1 ชั้น และ 2 ชั้น เป็นถนนการค้า หน้ากว้างไม่น้อยกว่า 3 เมตร ลึกตามเนื้อที่เป็นเจ้าของ ตามการใช้งาน แบบนี้จะเป็นโรงเรือนส่วนบุคคล อีกแบบหนึ่งจะสร้างเลียนแบบตะวันตกที่เอารูปแบบมาจากจีนผสมผสานกับตะวันตกมาจัดการเป็นรูปแบบมาตรฐาน แยกเป็น 2 แบบคือแบบแรกเป็นโครงสร้างไม้ 2 ชั้น เป็นของส่วนทรัพย์สินและการรถไฟ สร้างขึ้น มีหน้ากว้าง 3.50 เมตร ความลึกของอาคาร 12-15 เมตร มีการจำกัดเขต เหมือนกับห้องแถวปัจจุบัน แบบที่ 2 เป็นแบบผนังรับน้ำหนัก 2 ชั้นชั้นบนเป็นโครงสร้างไม้หลังคามุงกระเบื้องแบบตะวันตก และมีผนังกันไฟตรงกลางนิยมชูดบ่อน้ำใช้ มีคอร์ตยาร์ด (Courtyard) ตรงกลางแบบอาคาร สถาปัตยกรรมจีน-โปรตุเกส (Sino-Portuguese Architecture) ตกแต่งด้านแบบอาคารเรือนแถวไม้

นอกจากโรงเรือนพักอาศัยแล้วตามถนนการค้าเหล่านี้ ยังมีโรงแรมที่พักค้างคืนสำหรับพ่อค้าและส่งคนเดินทาง หรือนักบุญที่เดินทางมานมัสการพระธาตุ โรงฝิ่น โรงมหรสพ วัด ศาลเจ้า โรงเจ โรงเต้าฮู้ โรงอิฐ โรงสี โรงเครื่องปั้นดินเผา ยุงฉาง โรงเรียน โรงนา คอกสัตว์ ท่าเรือ ท่ารถ สถานีรถไฟ โรงพัก อำเภอบ้านพักอาศัย ประกอบกันเป็นย่านการค้า ขนาดใหญ่ ที่เป็นอาคารไม้

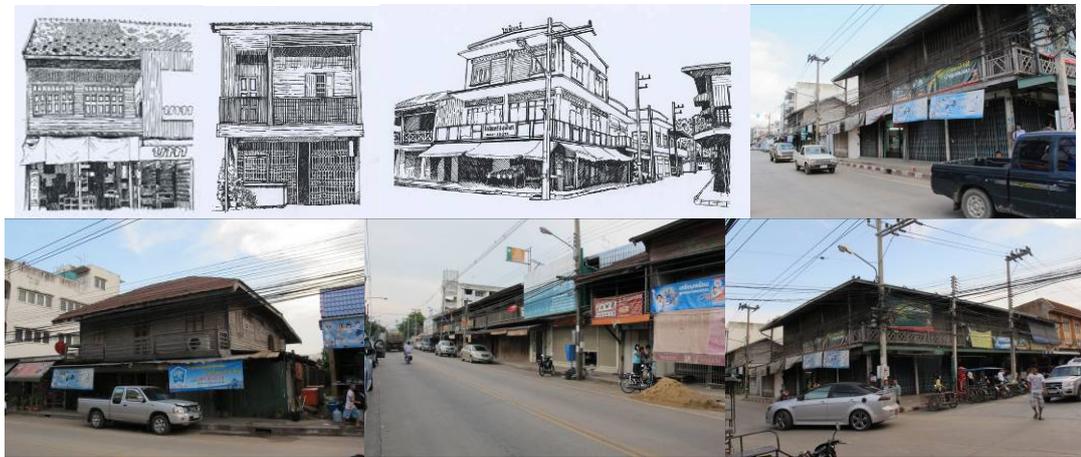
ภาพที่ 4.1 แสดงการเกิดตลาดจากชุมชนเมืองเก่าอย่างเช่นตลาดเมืองเชียงคาน ตลาดย่าโม (พิชัย สดภิบาล.2555)

ภาพที่ 4.2 แสดงการเกิดตลาดจากศาสนสถานสำคัญขนาดใหญ่คือพระธาตุตั้งเช่น ตลาดชุมชน หน้าซุ้มประตูโขงพระธาตุนม (พิชัย สดภิบาล.2555)

ภาพที่ 4.3 แสดงการเกิดตลาดจากการพัฒนาทางคมนาคมอย่างทางรถไฟและที่อยู่อาศัย
ในสมัยรัชกาลที่ 5 ตลาดปากช่อง (พิชัย สดภิบาล.2555)

ภาพที่ 4.4 แสดงการเกิดตลาดจากการพัฒนาทางคมนาคมอย่างทางรถไฟและที่อยู่อาศัย
ในสมัยรัชกาลที่ 5 ตลาดสีคิ้ว (พิชัย สดภิบาล.2555)

ภาพที่ 4.5 แสดงการจัดตลาดเช้าที่ ตลาดสี่คิ้ว (พิชัย สดภิบาล.2555)

ภาพที่ 4.6 แสดงการเกิดตลาดจากเมืองเก่าที่อยู่อาศัยตลาดยาโมประตุมพล โคราซ
(พิชัย สดภิบาล.2555)

ภาพที่ 4.7 แสดงการเกิดตลาดจากเมืองเก่าที่อยู่อาศัยตลาดย่าโมประตูไชยณรงค์ โคราซ
(พิชัย สดภิบาล.2555)

ภาพที่ 4.8 แสดงการเกิดตลาดจากเมืองเก่าที่อยู่อาศัยตลาดโชคชัย โคราซ
(พิชัย สดภิบาล.2555)

ภาพที่ 4.9 แสดงการเกิดตลาดจากเมืองเก่าที่อยู่อาศัยตลาดโชคชัย โคราซ
(พิชัย สดภิบาล.2555)

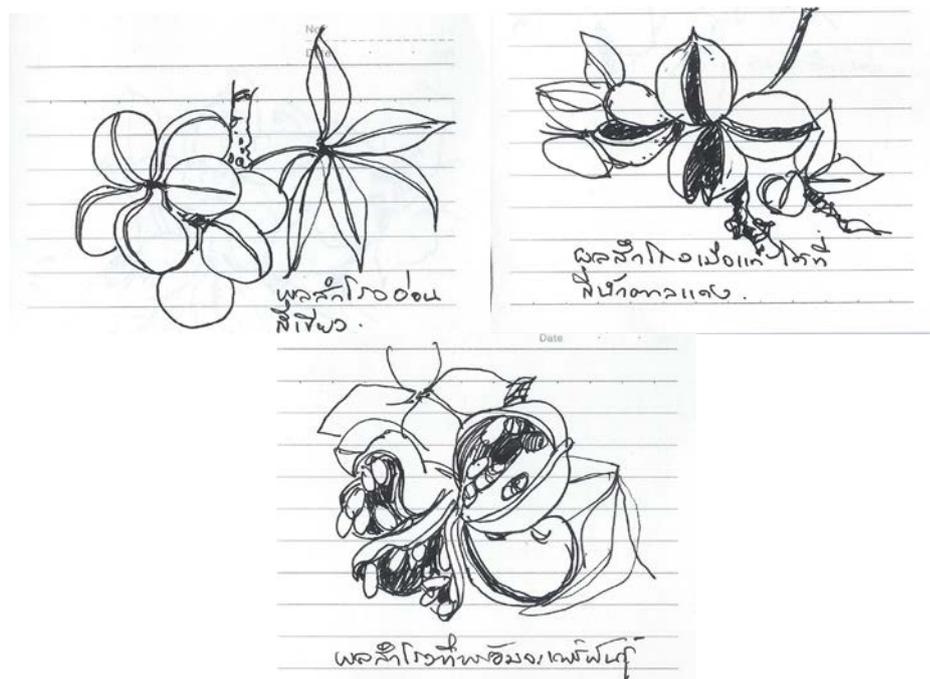
ภาพที่ 4.10 แสดงการเกิดตลาดจากเมืองเก่าที่อยู่อาศัยของที่ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ตลาด
นางรองบุรีรัมย์ (พิชัย สดภิบาล.2555)

ภาพที่ 4.11 แสดงการเกิดตลาดจากการพัฒนาทางคมนาคมอย่างทางรถไฟและที่อยู่อาศัย
ในสมัยรัชกาลที่ 5 ตลาดศิขรภูมิ (พิชัย สดภิบาล.2555)

ภาพที่ 4.12 แสดงการเกิดตลาดจากการพัฒนาทางคมนาคมอย่างทางรถไฟและที่อยู่อาศัย
ในสมัยรัชกาลที่ 5 ตลาดศิขรภูมิ (พิชัย สดภิบาล.2555)

ภาพที่ 4.13 แสดงการเกิดชื่อตลาดจากพันธุ์ไม้พื้นถิ่น “ต้นสำโรงทาบ” ตลาดสำโรงทาบ
(พิชัย สดภิบาล.2555)

ภาพที่ 4.15 แสดงการเกิดตลาดจากการพัฒนาทางคมนาคมอย่างทางรถไฟและที่อยู่อาศัย
ในสมัยรัชกาลที่ 5 ตลาดสำโรงทาบ (พิชัย สดภิบาล.2555)